

Verzonden 19 maart 2021

Informatiebrief aan de Raad

025

Zaaknummer: Z/21/052284
Documentnummer: 235455
Datum: Dinsdag 16 maart 2021
Onderwerp: Raadsbrief Ontwikkelingen en beleidsregels TONK
Bijlage(n): Bijlage 1: Beleidsregels Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) Gemeente Wassenaar 2021

Geachte Raad,

Met deze brief informeert het college de gemeenteraad over de ontwikkelingen rondom de nieuwe steunmaatregel Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK). Het college heeft hiertoe beleidsregels vastgesteld, welke in deze raadsbrief nader worden toegelicht. Daarbij is gehoor gegeven aan de oproep van het Rijk om de regeling ruimhartig in te richten en om inwoners die dit nodig hebben substantieel te ondersteunen.

Inleiding

Het Rijk heeft onlangs een nieuwe steunmaatregel aangekondigd, de TONK. Met de TONK worden de voorwaarden van de bijzondere bijstand tijdelijk verruimd, zodat inwoners kunnen worden ondersteund die op basis van het huidige beleid niet in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. De TONK heeft betrekking op de periode 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021, is bedoeld om inwoners te ondersteunen die door een inkomensterugval (die direct het gevolg is van de coronacrisis) hun noodzakelijke kosten niet kunnen betalen en ziet met name toe op de huur of hypotheek(rente) en de lasten voor elektriciteit, gas en water.

Beleidsregels

Bij het uitvoeren van de TONK hebben gemeenten een aanzienlijke mate van beleidsvrijheid en dienen zij zelf beleidsregels op te stellen ten behoeve van de TONK. De gemeenten worden wel door het Rijk opgeroepen om de regeling ruimhartig toe te passen en huishoudens substantieel te ondersteunen. Door de aanzienlijke mate van beleidsvrijheid kunnen er bijzonder veel keuzes gemaakt worden. Om hier invulling aan te geven, is onder andere naar voorbeelden van andere gemeenten gekeken. Hieronder worden per aspect de afwegingen toegelicht:

Doelgroep

De TONK is bedoeld voor huishoudens die in de periode van 1 januari 2020 tot 1 januari 2021 door de coronacrisis te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun maandinkomen, waardoor zij noodzakelijke kosten (deels) niet meer kunnen betalen. Daarbij is geen maximale inkomensgrens gesteld. De doelgroep van de TONK beperkt zich echter tot die huishoudens die naast de minimale inkomsterugval (zie de uitleg bij Omvang inkomensterugval) ook voldoen aan de voorwaarden uit de van toepassing zijnde delen van de Participatiewet en de beleidsregels TONK.

Mocht een aanvrager niet geheel voldoen aan de voorwaarden voor de TONK, dan kan gekeken worden of de hardheidsclausule (opgenomen in de beleidsregels) van toepassing is.

Omvang inkomensterugval

Er zijn diverse mogelijkheden om de inkomensterugval vast te stellen. Enkele gemeenten kiezen voor een vast bedrag (bijv. € 300), andere gemeenten weer voor een bepaald percentage (variërend van 25% tot 40%). Er is gekozen om aan te sluiten bij de daling in het inkomen die

gelijk is aan de daling in het inkomen bij instroom in de WW vanuit betaalde arbeid. De eerste maanden ontvangt men in de WW 75% van het maandinkomen, oftewel een inkomensdaling van 25%.

Vergoeding kosten

De kosten die in aanmerking komen voor een vergoeding, zijn de huur of hypotheek(rente) en lasten voor energie, gas en water. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij hetgeen landelijk is gecommuniceerd door het Rijk. Ook andere gemeenten lijken de vergoeding tot deze kosten te beperken.

Hoogte vergoeding

Voor de vergoeding van de woon- en energielasten wordt een variabele vergoeding verstrekt. Daarmee kan de gemeente meer maatwerk en een passende vergoeding bieden. Daarnaast wordt er een maximale vergoeding gehanteerd van € 1.000 per maand per huishouden. De verwachting is dat dit bedrag voldoende is om inwoners substantieel te kunnen ondersteunen en tegelijkertijd grip te kunnen houden op de uitgaven. De maximale vergoeding is vergelijkbaar met die in andere gemeenten. Mocht tijdens de uitvoering van de regeling blijken dat de maximale vergoeding niet toereikend is, dan kunnen de beleidsregels tussentijds worden aangepast.

Risico's

De potentiële doelgroep van de TONK bestaat uit ondernemers die de Tozo hebben aangevraagd, inwoners die recent zijn ingestroomd in de bijstand, inwoners die zijn ingestroomd in de WW, en inwoners die geen beroep (kunnen) doen op deze of andere regelingen. De daadwerkelijke omvang van de doelgroep die een aanvraag gaat indienen en ook toegekend krijgt, laat zich moeilijk voorspellen. Daarmee bestaat er een risico dat gemeenten meer voorzieningen moeten toekennen dan waarvoor zij budget ontvangen. Naast het feit dat het budget landelijk wordt gemonitord, zal de gemeente elke maand de uitputting van de regeling monitoren en per 10 toegekende aanvragen. Er wordt dan bekeken of de regeling in de huidige vorm kan worden voortgezet of een aanpassing van de regeling noodzakelijk is (eerste ijkmoment eind april of bij het bereiken van de eerste 10 toekenningen).

Voor de uitvoering van de TONK ontvangen gemeenten een budget vanuit het Rijk; deze middelen worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Landelijk gaat het om € 130 miljoen, verdeeld over twee tranches. De eerste tranche (landelijk € 65 miljoen) wordt zo snel mogelijk verdeeld via het gemeentefonds. Uit dit budget moeten zowel de verstrekkingen als de uitvoeringskosten worden betaald. Er geldt geen aparte verantwoording over de middelen.

Op 25 februari jl. heeft minister Koolmees een bericht naar gemeenten verstuurd, waarin is aangegeven dat het kabinet niet wil dat gemeenten financiële risico's lopen bij de uitvoering van de TONK. Bij dreiging van financiële problemen kan contact worden opgenomen met de VNG, Divosa of rechtstreeks met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Daarnaast is toegezegd dat er een weegmoment plaatsvindt voorafgaand aan de toekenning van de tweede tranche. Hierbij wordt gekeken naar de ontwikkelingen rondom de coronamaatregelen en de eerste inzichten over het gebruik van de TONK. Indien nodig volgt een hierbij passende bijstelling van het budget. De uitgaven worden dan ook nauw gemonitord.

Vervolg

De regeling kan via de website van de gemeente Leidschendam-Voorburg worden aangevraagd, net als bijvoorbeeld de Tozo. Inwoners worden via de gemeentelijke website, social media en lokale media periodiek geïnformeerd over de mogelijkheden. Naar verwachting kan de gemeente vanaf 24 maart aanvragen in behandeling nemen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Opatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.